

Literatura

1. Eckhard Eilers (niepublikowany rękopis), Rastede, 1985.
2. Eilers, *ibid.*
3. *Ich sehe die Risiken ganz genau* – wywiad mówiący o niebezpieczeństwie kryzysu finansowego i kredytowego, „*Spiegel*”, nr 25, Rudolf Augstein Co., Hamburg, 1987, s. 59.
4. Helmut Creutz, *Wachstum bis zur Krise*, Basis Verlag, Berlin, 1986, s. 8.
5. Dieter Suhr, *Geld ohne Merwert*, Knapp Verlag, Frankfurt/Main, 1983.
6. Silvio Gesell, *Die Natürliche Wirtschaftsordnung*, Rudolf Zitzmann Verlag, Nuremberg, 1904, (IXth Edition, 1949).
7. Werner Onken, *Ein vernessenes Kapital der Wirtschaftsgeschichte. Schwanenkirchen, Wörgl und andere Freigeld-experimente*, „*Zeitschrift für Sozialökonomie*”, nr 58/59, maj 1983, ss. 3-20.
8. Fritz Schwarz, *das Experiment, von Wörgl*, Genossenschaft Verlag, Bern, 1952.
9. Dieter Suhr, *Capitalism at its Best* (niepublikowany rękopis), 1988, s. 122.
10. Hans R. L. Cohrssen, *The Stamp Script Movement in the U.S.A.* [w:] *ibid.*, s. 118.
11. *Ibid.*, s. 122.

12. Yoshito Otani, *Ursprung und Lösung des Geldproblems*, Arrow Verlag Gesima Vogel, Hamburg, 1981.
13. Henry George, *Progress and Poverty*, San Francisco, 1879.
14. Gesell, *op. cit.*, s. 74.
15. Yoshito Otani, *Die Bodenfrage und ihre Lösung*, Arrow Verlag Gesima Vogel, Hamburg, 1981.
16. Pierre Fornallaz, *Die Ökologische Wirtschaft*, AT Verlag, Stuttgart, 1986.
17. Hermann Laistner, *Die Ökologische Wirtschaft*, Verlag Max Huber, Ismaning near Munich, 1986.
18. John L. King, *On The Brink of Great Depression II, Future Economic Trends*, Goleta, CA, 1987, s. 36.
19. Fritjof Capra, *Punkt zwrotny (The Turning Point)*, tłum. Ewa Woydyłło, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1987, s. 576.
20. UN World Commission on Environment and Development, *Our Common Future*, Oxford University Press, Oxford and New York, 1987, s. 294.
21. Wywiad „*Spiegela*”, *op. cit.*, s. 59.
22. John Maynard Keynes, *Ogólna teoria zatrudnienia, procentu i pieniądza (The general Theory of Employment, Interest and Money)*, tłum. Michał Kalecki, Stanisław Rączkowski, wyd. 3, WN PWN, Warszawa 2003, s. 366.
23. John. L. King, *op. cit.*, s. 162.

24. Aachener Nachrichten, 29.5.85.
25. „Weltwirtschaftswoche”, nr 4, 1984, s. 23.
26. Gesell, *op. cit.*
27. Hans R. L. Cohnsen, *Fragile Money* [w:] „*The New Outlook*”, wrzesień 1933, s. 40.
28. *Zeitung am Mittag*, Berlin, 1918.
29. Letter from Hendric de Ilde, Vancouver Island, Canada to David Weston, Oxford, UK, January 20, 1988.
30. Hazel Henderson, cytowane [w:] Jennifer Fletcher, *Ethical Investment* [w:] „*International Permaculture Journal*”, Permaculture International Ltd., Sydney, Australia, 1988, s. 38.
31. Robert Schwarz, cytowane [w:] *ibid.*, s. 39.
32. A. S. Timoschenko, cytowane [w:] UN World Commission on Environment and Development, *op. cit.*, s. 294.
33. Per Almgren, *J.A.K. – An Interest-free Savings and Loan Associations in Sweden*, Tumba, 1990.

Spis rysunków

1. Podstawowe typy wzorców wzrostu	18
2. Stały wzrost krzywych	20
3. Przykłady udziałów odsetek w normalnych cenach i opłatach	23
4. Porównanie odsetek zapłaconych i uzyskanych	25
5. Rozwój różnych wskaźników gospodarczych	28
6. Z powodu inflacji, jedna marka warta jest tylko 28 fenigów	30
7. By zapłacić za działkę budowlaną w RFN w latach 80-tych, ludzie musieli pracować trzy razy tyle co w latach 50-tych	43
8. Dlaczego tryby gospodarki blokują się?	54
9. Wzrost PNB w byłej RFN, pomiędzy 1950 a 1989 rokiem	56
10. Czy kiedykolwiek widzieliście, żeby pieniądze pracowały?	58
11. Dystrybucja bogactwa pieniężnego w byłej RFN	66
12. Stopa procentowa a liczba bezrobotnych i liczba bankructw	68
13. Pomoc rozwojowa	69
14. Już teraz żyjemy w czasach Trzeciej Wojny Światowej	70
15. Koszty pracy są wyższe niż same pensje	74
16. Hurra! Znowu 2,5% wzrost!	76
17. Bezrobocie jest przyczyną ubóstwa, ubóstwo prowadzi do radykalizacji nastrojów	86
18. Gwarancja cyrkulacji	94
19. Porównanie pożyczek w systemie J.A.K. oraz w tradycyjnym banku. Przykład 1	119
20. Porównanie pożyczek w systemie J.A.K. oraz w tradycyjnym banku. Przykład 2	120

Organizacje**Australia**

LET System
1 Ross Road
Channon via Lismore
NSW 2480

Austria

Intl Assn for a Natural Economic Order
Wallseerstrasse 45
A4020 Linz

Dania

Folkesparekassen (JAK Bank)
Herningvej 37
DK 8600 Silkeborg

JAK Natl Assn for Land, Work & Capital
Drejegaardavej 4
DK 8600 Silkeborg

Indie

Self Transformation Network for a Just World
35 CCI Chambers
Bombay 400 020

Kanada

Landsman Community Services, Ltd.
1600 Embleton Crescent
Courtenay, B.C. V9N 6N8

Meksyk

Intl Assn for a Natural Economic Order
902 Esquina Ruben Dario
Colina, Col. 28010

Niemcy

Hamburger Geld und Bodenrechtsschule e.V.
Ringheide 24c
D 21149 Hamburg

Trion Institute
Gerberstr 9
D 22767 Hamburg

Nowa Zelandia

New Zealand Social Credit Institute
P.O. Box 910
Hamilton 2015

Sri Lanka

Center for Society and Religion
281 Dean's Road
Maradana, Colombo 10

Szwajcaria

Intl Assn for a Natural Economic Order
Postfach 3359
CH 5001 Aarau

Talent-Experiment
Postfach 3062
CH 5001 Aarau

WIR
Auberg 1
CH 4002 Basel

Szwecja

JAK Interest Free Economy
Vasagatan 14
S 54150 Skovde

USA

E. F. Schumacher Society
Box 76, RD 3
Great Barrington, Massachusetts 01230

Ithaca Money
P.O. Box 6578
Ithaca, New York 14851

Self Transformation Network for a Just World
2601 Cochise Lane
Okemos, Michigan 48864

Time Dollars
P.O. Box 19405
Washington, DC 20036

Wielka Brytania

Intl Assn for a Natural Economic Order
Exeleigh South Starcross
Devon EXP 8PD

LETS LINK
61 Woodcock Road
Warminster, Wiltshire

New Economics Foundation
Universal House, 2nd Floor
88-94 Wentworth St.
London

Czasopisma***Der dritte Weg******Zeitschrift für die Natürliche Wirtschaftsordnung***

Erfststrasse 57
D 45219 Essen
Germany

Dollars & Sense

One Summer St.
Sommerville, Massachusetts 02143
USA

Evolution

P.O. Box 3062
CH 5001 Aarau
Switzerland

Fragen der Freiheit

Badstrasse 35
D 73087 Boll
Germany

Permaculture Magazine

P.O. Box 1
Buckfastleigh, Devon TQ1 0LH
England

Polskie kontakty

- <http://www.most.org.pl/cgi-bin/mailman/listinfo/neoeconomicus> – lista dyskusyjna nt. alternatywnej ekonomii
- <http://www.bankiczasu.eco.pl> – Banki Czasu (Jadwiga Magnuszewska, tel. 0-71/387 49 02, e-mail: jagam@trzebnica.net)
- <http://www.lets.most.org.pl> – materiały różnych polskich grup LETS, w tym:
 - <http://www.lets.most.org.pl/krakow> – strona LETS-Kraków, m.in. z linkami do licznych artykułów w „Zielonych Brygadach” i in. ciekawych stron
- <http://www.zb.eco.pl/bzb/19> – Janusz Reichel *Rzecz o pieniądzu dla lokalnych społeczności, czyli małe jest najpiękniejsze*
- <http://www.ithacahours.com/polska.html> – art. Janusza Reichela z pisma „Mać Pariadka” nt. Ithaca Hours
- <http://www.jawsieci.pl/fachowo/lets> – art. m.in. o LETS i Bankach czasu („Mać Pariadka” nr 83)
- <http://www.alter.most.org.pl/antyszczyt/artykuly.htm> – artykuły nt. alternatyw ekonomicznych (LETS itp.) przygotowane przez organizatorów Antyszczytu podczas Europejskiego Forum Ekonomicznego w Warszawie
- <http://www.zin.pl/lets.php> – sajrus *Czy warto założyć LETS w sieci?*
- <http://lets.pl> – projekt ogólnopolskiego systemu wymiany
- <http://www.allinternet.most.org.pl> – strona Fundacji Allinternet (Noakowskiego 16/3, 00-666 Warszawa, tel. 0-22/628-32-37), także z działem alternatywnej ekonomii (w przygotowaniu)
- <http://www.swietoradosci.most.org.pl/php/ekonomia.php> – liczne art. Krzysztofa Lewandowskiego
- <http://www.zielonyszandar.com.pl/pokaz.php?id=68> – liczne

- art. nt alternatywnej ekonomii Krzysztofa Lewandowskiego, Piotra Uzbiaka, Stanisława Szopy
- <http://www.lepszyswiat.home.pl> – niezależny portal antywojenny i alterglobalistyczny z działem o alternatywnej ekonomii;
 - <http://forumekonomiczne.evot.org> – liczne artykuły nt alternatywnej ekonomii (autorzy m.in. Jacek Andrzej Rossakiewicz i Stanisław Szopa)
 - <http://www.rossakiewicz.pl> – Jacek Andrzej Rossakiewicz *Demokracja finansowa* (książka do nabycia: Wydawnictwo MEDIA VIA, ul. Jana Pawła II 33 m.5, Stara Miłosna 05-077 Warszawa-Wesoła, media.via@rossakiewicz.pl), fax 0-22/773 33 65,
 - http://www.rodzinapolska.pl/dok.php?art=globalizm/archiwum/vii2002/122_1.htm – art. nt Kredytu społecznego z pisma „Michael”
 - <http://republika.pl/kredyt> – Teoria pieniądza i długu
 - seria wydawnicza *Wokół doktryny Kredytu społecznego*, pismo „Michael”:
 - Wydawnictwo MICHAEL – Polska
Komuny Paryskiej 45/3A
50-452 Wrocław
tel. 71/3436750
jale6@hotmail.com
michaelpolska@hotmail.com
 - dr Szczesny Górski
Mielęckiego 7/2
61-494 Poznań
tel. pryw. 61/8333782, tel. służb. 8522339
renoam@ewan.com.pl
sgorski@mail.usoms.poznan.pl
sgorski@am.poznan.pl
doctor@adr.com.pl
www.szczesny-gorski.poznan.pl

- Europejski Instytut Gospodarki Bezodsetkowej przy Związku Muzułmanów Polskich
adres korespondencyjny:
ul. Śródmieście 28/16, 16-300 Augustów
tel./sms + 48 503 782531
fax +48 22 784 1369
efax +44 870 134 7920
www.ipdirect.home.pl/dinar
dinar@ipdirect.home.pl
- <http://www.planetaislam.com/islam/bankibezodsetek.html> – *Ban-ki bez odsetek – czy jest to możliwe?* Elementarz Dra Umara Chapry o zgubnym wpływie odsetek i alternatywach
- <http://www.planetaislam.com/islam/zakazodsetek.html> – *Zakaz stosowania odsetek – czy jest to słuszne?* Elementarz Dra Umara Chapry o zgubnym wpływie odsetek i alternatywach
- <http://republika.pl/storytel/money.html> – art. nt. problemu odsetek
- http://www.relife.com/plus_5_polish.html – *Chcę mieć Ziemię plus 5%. Prawda na temat pieniędzy, kredytu i deficytu* (historijka obrazkowa)

Inne adresy, pod którymi pojawiają się materiały na powyższe tematy:

- <http://manufaktura.pl/attac> – ATTAC – Obywatelska Inicjatywa na rzecz Opodatkowania Obrotu Kapitałowego
- <http://www.nexus.media.pl> – dwumiesięcznik „Nexus”
- <http://www.infonurt.com> – „Info Nurt”
- <http://www.obywatel.org.pl> – „Magazyn Obywatel”
- <http://pl.indymedia.org> – Indymedia
- <http://www.poprostu.pl> – portal Po Prostu
- <http://www.f36i6.org> – Fundacja 36,6

JEDYNE POLSKIE PISMO ALTERNATYWNE WYDAWANE POZA GRANICAMI KRAJU
ZAPRASZA NA SWOJE ŁAMY
PODAJEMY INFORMACJE BEZ CENZURY PRASOWEJ

REDAKCJA:
5-2325 Hurontario Street
suite # 329
Mississauga, Ontario L5A 4K4
CANADA
Tel: (905) 281 2174
www.infonurt.com
e-mail: redakcja@infonurt.com

Możliwość zamówienia prenumeraty miesięcznika
na terenie Polski
dostępne numery archiwalne
od 15 (wrzesień 2003) do obecnego
Adres kontaktowy w Polsce: fotoinfo@tlen.pl

Recenzje

Książka *Interest and Inflation Free Money* Margrit Kennedy sięga głęboko do źródeł naszych obecnych problemów ekologicznych: nadmiernej eksploatacji zasobów naturalnych, zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego, zagrożenia dla bioróżnorodności, postępujących zmian klimatycznych. Te niezmiernie ważne dla przetrwania gatunku ludzkiego na Ziemi problemy chociaż przyciągnęły do siebie wiele uwagi traktowane są najczęściej powierzchownie, objawowo: próbuje się neutralizować skutki nie sięgając do przyczyn.

M. Kennedy dokonuje wnikliwej analizy w jaki sposób czynniki ekonomiczne, a w szczególności system finansowy wpływa na powiększające się zagrożenia ekologiczne. W szczególności ukazuje, że jesteśmy obecnie skazani na wybór pomiędzy katastrofą ekologiczną a ekonomiczną. Pokazuje również kierunki reform niezbędnych do wyprowadzenia nas z tego tragicznego dylematu.

Uważam, że książka ta powinna stać się obowiązkową lekturą dla wszystkich ekologów: naukowców i działaczy, polityków podejmujących decyzje w tej dziedzinie oraz ekonomistów. Napisała jest w sposób prosty i przejrzysty dzięki czemu będzie mogła dotrzeć do szerokiego kręgu odbiorców. Uważam, że książka ta zdecydowanie powinna zostać udostępniona polskiemu czytelnikowi.

dr inż. Piotr Magnuszewski
Politechnika Wroclawska

Znam książkę *Interest and Inflation Free Money* autorstwa Margrit Kennedy poświęconą wyjaśnianiu skomplikowanych zjawisk ekonomicznych prowadzących do bezrobocia językiem prostym i zrozumiałym nawet dla ludzi bez wykształcenia ekonomicznego. Polecam tę książkę do wydania przez Wydawnictwo Zielone Brygady, gdyż należy do klasyki gatunku literatury ekonomicznej poruszającej się w kręgu ekologii i jest cytowana w większo-

ści książek popularnonaukowych poświęconych zrównoważonemu rozwojowi. Uważam, że książka powinna być lekturą uzupełniającą dla szkół średnich. Autorka książki jest profesorem i prowadzi aktywną działalność edukacyjną na całym świecie.

Krzysztof Lewandowski
ekolog, publicysta

Książka porusza kwestie społeczno-ekonomiczne rysując alternatywną wizję stosunków finansowo-gospodarczych, która odpowiadałaby na takie bolączki naszych społeczeństw jak nierówności społeczne, bezrobocie, inflacja, degradacja środowiska etc. Margrit Kennedy prosto i zrozumiale przedstawia w jaki sposób dziś przejść do nowego systemu pieniężnego tak by przynosił on zysk wszystkim, chroniąc zarazem przed zniszczeniem środowisko naturalne. Książka ta jest cichym bestsellerem w kręgach alternatywnej (i nie tylko) ekonomii.

Autorka jest architektem i urbanistą, profesorem Ekologicznych Technik Budowlanych na Uniwersytecie w Hanowerze. Jest autorką kilku książek dotyczących kobiet, architektury, rolnictwa permakulturowego i ekologii urbanistycznej. Współautorem książki jest Declan Kennedy inicjator i koordynator akcji Global Action Plan for the Earth (GAP), a także członek Międzynarodowej Rady GAP. Declan Kennedy jest małżonkiem Margrit Kennedy; wspólnie z grupą ludzi założyli oni Eco-Village Project w Steyerbergu w Niemczech, będący jednym z pierwszych w Europie eksperymentów z permakulturą.

Książkę wydano już po szwedzku, norwesku, duńsku, fińsku, francusku, hiszpańsku, rosyjsku a w skrócie po arabsku, chorwacku, hindusku, węgiersku, włosku, japońsku, portugalsku, słoweńsku i w IDO.

O książce

Pieniądz wolny od inflacji i odsetek Margrit Kennedy jest zwieńczeniem dziesięciu lat badań. Autorka odkryła, że niemal niemożliwe jest przeprowadzenie słusznych koncepcji ekologicznych bez fundamentalnej zmiany obecnego systemu monetarnego opartego na odsetkach.

W swojej książce pokazuje ona jak możemy skutecznie eliminować odsetki zachowując jednocześnie stały rozwój gospodarczy prowadzący do pokoju na świecie, co zapewnia równość społeczną zarówno w krajach uprzemysłowionych jaki i w rozwijających się.

Autorka omawia liczne eksperymenty, które dowiodły słuszności całkowitej rezygnacji z odsetek.

Jej prosty i klarowny styl pisania sprawia, że trudne koncepcje związane z pieniądzem stają się łatwo zrozumiałe. Każdy, komu nie jest obojętne dokąd zmierza nasz świat, powinien przeczytać tę książkę.

Jest możliwe stworzenie prawdziwie trwałego systemu gospodarczego, który może ustrzec miliardy ludzi na całym świecie przed globalną katastrofą gospodarczą oraz chaosem społecznym, jeżeli wybierzemy łagodną ewolucyjną ścieżkę zmian monetarnych.

Autorka

tłum. z angielskiego Piotr Jurczak